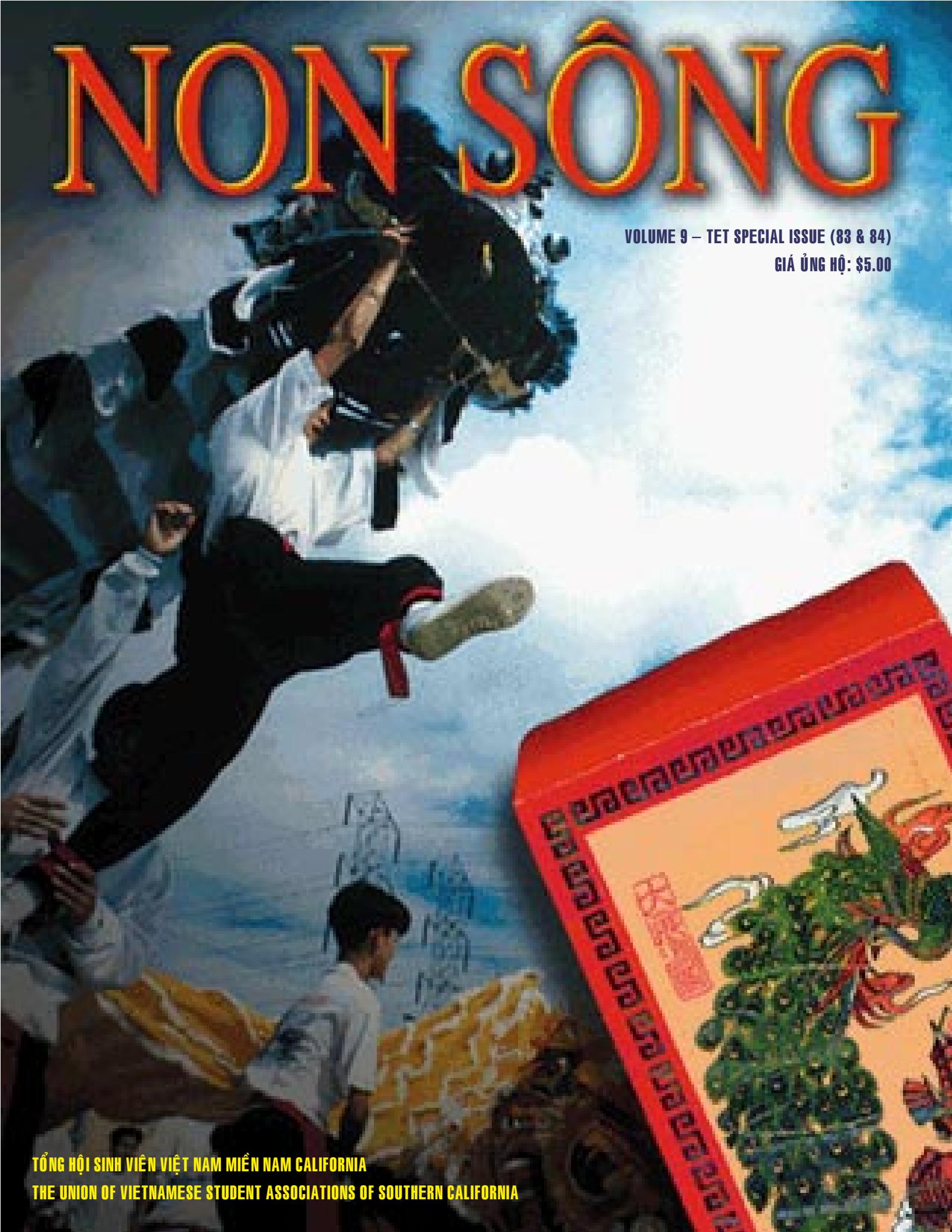


# NON SÔNG



VOLUME 9 – TET SPECIAL ISSUE (83 & 84)

GIÁ ỦNG HỘ: \$5.00

TỔNG HỘI SINH VIÊN VIỆT NAM MIỀN NAM CALIFORNIA  
THE UNION OF VIETNAMESE STUDENT ASSOCIATIONS OF SOUTHERN CALIFORNIA

# YÊU VỚI NON SÔNG



vall design studio - 1996

**Đọc Non Sông, viết cho Non Sông, cổ động Non Sông,  
và đặt mua Non Sông, để có dịp thả hồn về với Non Sông.**

**NON SÔNG MAGAZINE, TỜ BÁO CỦA GIỚI SINH VIÊN  
HỌC SINH VIỆT NAM TRÊN TOÀN CẦU**

<http://vweb.net/nonsong>

# Thư ngỏ

---

Nếu không có cành hoa đào trước ngõ  
Thì đâu hay xuân đã đến hay chưa  
Lặng khách đứng thả hồn theo mây gió  
Lòng hướng về quê cũ những xuân xưa!

*Ôi những xuân xưa nay làm sao có được khi Thái Bình Dương vẫn  
còn chưa nổi được nhịp cầu, nhịp cầu giao cảm giữa người với người, nhịp  
cầu đưa người Việt ly hương đến với bờ vui, nhịp cầu chuyên chở những  
người con thân yêu của mẹ về lại mảnh đất Tiên Rồng để chung tay khôi  
phục lại non sông, để xóa sạch bóng sương mù đang vương vãi, để cho tuổi  
thơ tắt eà gì đã mất ở những năm dài trong bóng “đò” oô nhàn, và để cho  
mọi người eát tiếng hát hoan ca bên mái ấm gia đình khi xuân đến!*

Các bạn trẻ cùng quý độc giả thân mến!

Thêm một mùa xuân là thêm một tuổi đời khắc khoải chồng chất ở  
chốn tha hương này vì có ai đó được xuân vui trọn vẹn khi lòng còn  
hương về tổ quốc với những nhớ nhung trong nghìn trùng xa cách! Vậy  
chúng ta, người Việt hải ngoại, trong năm mới sẽ có những quyết tâm gì?  
Sẽ có hướng phấn đấu như thế nào ngõ hầu mang được mùa xuân thực sự  
về lại trên mảnh đất thân yêu với lịch sử của hơn 4.000 năm văn hiến?

*Để khơi lại mùa xuân trong tự tình dân tộc, khơi lại nét đẹp truyền  
thống văn hóa của quê hương, của niềm kiêu hãnh của một dân tộc anh  
hùng trong xuân Kỷ Đậu năm xưa, khi Quang Trung đại phá quân  
Thanh để đưa mùa xuân đất mẹ đi vào trang sử vàng rực rỡ, Thủ Võ miền  
Nam Cali tiếp tục truyền thống của mình sẽ tổ chức hội chợ xuân Đinh  
Sửu trong khuôn viên trường Golden West College với mục đích: tạo ra  
địa điểm lý tưởng vui xuân chung cho người Việt miền nam California  
nói riêng, cộng đồng người Việt hải ngoại nói chung; giúp cho tuổi trẻ hải  
ngoại ý thức hơn về một quê hương mến yêu qua những tiết mục văn hóa  
truyền thống đượm tình dân tộc để qua đó tinh thần tuổi trẻ được dâng  
cao và tạo ra cho mình một hướng đi chung để cùng mang mùa xuân hạnh  
phúc trở về quê mẹ; để xóa bỏ những tị hiềm hay bất đồng chính kiến của  
tất cả mọi giới, tạo nên sự đoàn kết bền nhau cùng xây dựng hướng tương  
lai!!*

Quý độc giả thân mến!

Để mùa xuân Đinh Sửu năm nay với bớt đi nỗi buồn xa xôi, toàn thể  
ban biên tập Non Sông xin chân thành bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến tất  
cả quý thân chủ, thân hữu, quý độc giả yêu mến gần xa, quý ân nhân đã  
đóng góp bài vở thường xuyên cho Non Sông ngày thêm lớn mạnh theo  
thời gian. Chúc tất cả quý vị một năm mới an khang như ý, tinh thần luôn  
sung mãn để cùng sánh bước bên nhau đi tới việc quang phục quê hương  
cho đất nước sớm có được những mùa xuân trọn vẹn! Rất mong thay mỗi  
giao cảm giữa quý vị và Non Sông luôn mãi gắn bó hơn trên bước đường  
hướng đến tương lai tươi đẹp!

Ban Biên Tập

# Thơ Chủ Tịch

Kính thưa quý độc giả thương mến của Non Sông và các bạn trẻ thân mến,

Cứ mỗi dịp Xuân về, khi tổ chức Hội Tết, các bạn thuộc Tổng Hội Sinh Viên đều chọn một chủ đề để phát huy tinh thần sinh hoạt cho năm mới. Chủ đề năm nay “Embracing Cultural Diversity” được dịch là “Dung Hòa Tínch Đa Văn Hóa” nhằm mục đích nêu cao những thành quả đáng kể của các cộng đồng thiểu số trong những lãnh vực như văn hóa, xã hội, khoa học, nghệ thuật, kinh tế, và chính trị tại Hoa Kỳ. Hợp chúng quốc Hoa Kỳ là một quốc gia của những người di dân nên có tính chất đa chủng (heterogeneity). Hoa Kỳ còn là một đất nước văn minh, giàu mạnh bậc nhất thế giới mà trong đó các cộng đồng thiểu số đã góp phần không ít vào sự cường thịnh này. Hơn thế nữa, những nỗ lực của các cộng đồng này, trong đó có Việt Nam, đã biến miền Nam California thành một trong những trung tâm văn hóa đa dạng nhất tại Hoa Kỳ.

Thưa quý vị, người Hoa Kỳ đã từ bỏ ý định thuần hóa những người mới đến Hoa Kỳ để theo một văn hóa mới, nhưng họ đã biết chấp nhận sự khác biệt giữa các nền văn hóa và đón nhận các sự dị biệt ấy mà làm phong phú thêm nền văn hóa của họ. Tinh thần dung hòa đó là điểm son mà chúng ta cần phải nêu học hỏi.

Hơn hai mươi năm có mặt tại Hoa Kỳ, tuy phát triển trên nhiều lãnh vực, cộng đồng chúng ta còn đang gặp phải nhiều thử thách. Một thử thách lớn và quan trọng đó là làm sao lấp được các hố sau chia rẽ trong cộng đồng. Chúng ta gồm nhiều thành phần khác nhau có nhiều đoàn thể và nhiều khuynh hướng khác nhau, nhưng chúng ta đều có một mẫu số chung là người Việt da vàng (homogeneity). Tất cả phải là những đóa hoa trong một vườn hoa “cộng đồng Việt Nam.” Không thể tất cả đều là hoa cúc hay hoa lan hoặc hoa lan đep và có giá trị hơn hoa cúc. Do đó những thái độ như “hễ ai không giống mình, mình tặng người ấy một cái tên, kẻ nào không theo ta, ta đội cho họ một cái mũ” cần phải được thay đổi. Sinh hoạt của người lớn cần phải được gần gũi với tuổi trẻ hơn, và sinh hoạt của giới trẻ cần phải được gần gũi với cộng đồng hơn. Vì thế muốn tranh đấu hiệu quả hơn, chúng ta cần chấp nhận và tôn trọng mọi khác biệt của nhau và nắm tay xây dựng một vườn hoa - cộng đồng- ngày càng đẹp hơn và vững mạnh hơn.

Kính thưa quý vị phụ huynh, quý vị lãnh đạo tinh thần, các đoàn thể hoạt động, các cơ quan ngôn luận, chúng ta hãy dùng những phương tiện chúng ta sẵn có để tạo cho cộng đồng một môi trường đoàn kết, thân mật để tuổi trẻ mạnh dạn góp phần vào việc phục vụ và xây dựng cộng đồng. Năm 1997 này, chúng ta hãy phát huy tinh thần khắc phục những thử thách, chôn lấp những hố sâu chia rẽ. Nhất định không để những sinh hoạt đa dạng làm chia rẽ, phân tán chúng ta mà là những bổ túc hữu ích, tương quan để cộng đồng chúng ta cùng tiến. Ở đây chủ đề năm nay cũng có thể được hiểu là “Dung Hòa Nhũng Dị Biệt (Diversity).” Trong tinh thần cần cù, hợp tác, và yêu chuộng sự thanh bình của năm Đinh Sửu, chúng ta hãy *dung hòa những dị biệt* cùng nhau bắt tay phát triển một cộng đồng đoàn kết cho thế hệ tương lai. Hơn nữa, một cộng đồng đoàn kết và vững mạnh sẽ giúp ích cho một tương lai Việt Nam tự do hữu hiệu hơn. Ước gì tinh thần “quyết chiến” của Hội Nghị Diên Hồng năm xưa đã đẩy lui được ngoại xâm sẽ là sức mạnh “quyết tiến” của năm Đinh Sửu.

Đại diện cho các anh chị em thuộc Tổng Hội Sinh Viên, tôi xin chân thành cảm tạ quý độc giả của Non Sông, quý mạnh thường quân, quý bạn trẻ, cùng đồng bào đã nhiệt liệt ủng hộ tuổi trẻ trong năm qua. Trước thềm năm mới, chúng tôi xin kính chúc quý vị và gia đình một năm Đinh Sửu an lành và hạnh phúc.

**Kính chào,**

**Hoàng Quốc Khanh**  
**Chủ Tịch Tổng Hội Sinh Viên Việt Nam Miền Nam California**

# NON SÔNG

magazine

## BAN ĐIỀU HÀNH • ADMINISTRATION

### Chủ Nhiệm • Director

Dan Tâm tamdan@aol.com

### Đồng Chủ Nhiệm • Co-Director

Phạm Nhã Anh nhapham@csulb.edu

### Thư Ký • Secretary

Thái Ngọc Ngân nganhai@aol.com

### Thủ Quỹ • Treasurer

Nguyễn Hồng Nhi

## BAN BIÊN TẬP • EDITORIAL

### Chủ Bút • Editor-in-Chief

Nguyễn Kiều Lê kieule2@juno.com

### Biên Tập Viên • Contributing Editors

Nguyễn Mai Trâm, Trọng Thức

Lê Thái Minh Đoan

### Thư Tín • Correspondent

Trúc Phương

## KỸ THUẬT • ART AND PRODUCTION

### Art Director

Vũ Hoàng Lân lanhv@csulb.edu

### Production Artist

Lê Định Phú

### Minh Họa • Illustration

Vũ Hoàng Lân, TVI, Lê Định Phú

### Đánh Máy • Typing

Nguyễn Mai Trâm, Võ Khánh

Dương Quốc Chương, Ngọc Trâm

### Tranh Bìa • Cover Design

Vũ Hoàng Lân

at Val Graphic 714-539-9075

### Ảnh Bìa • Cover Photo

Nhiếp Ảnh Gia Hồ Đăng

### Kỹ Thuật Internet • Webmaster

Nguyễn Quân

### Nhiếp Ảnh • Photography

Nhiếp Ảnh Gia Hồ Đăng, Nguyễn Quân

### Phát Hành • Distribution

Võ Khánh, Nguyễn Lê Bảo

## ADVERTISING & MARKETING

714-893-3139

Linh Nhi 714-378-9757

Phạm Trung

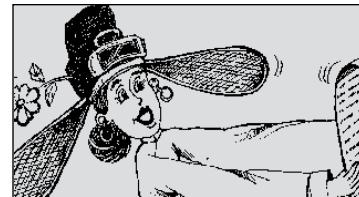
Việt Tâm 714-286-2059

Tạp chí được thực hiện trên bộ chữ Việt VNI  
714-891-7656 www.vnisoft.com

# MỤC LỤC

## Tết

- 8      Sở Táo Quân  
20     Những Phong Tục Tết



## Quan Điểm

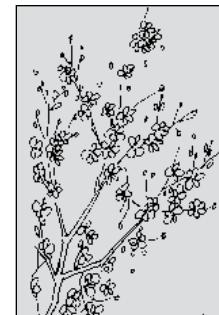
- 66     Tham Gia Sinh Hoạt Cộng Đồng: Nên Hay Không Nên?  
72     Những Vấn Đề của Tuổi Trẻ Việt Nam Ngày Hôm Nay

## Nghiên Cứu Lịch Sử

- 46     Chairman Hồ Chí Minh: Hero or Villain?

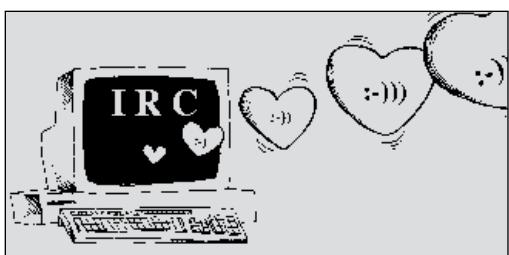
## Tùy Bút Ngày Xuân

- 10     Cành Mai Đầu Xuân  
12     Đêm Giao Thừa  
40     Đầu Xuân Tưởng Niệm  
56     Xuân Hy Vọng  
58     Nhỏ Ơi  
65     Đổi Thay  
70     Những Mẫu Chuyện Nho Nhỏ về Tui



## Truyện Ngắn

- 14     Lời Tỏ Tình của Mùa Xuân  
30     Hứa Hẹn Đầu Năm  
34     Tìm Em



- 42 **Xuân Năm Ấy**  
62 **Kỷ Niệm Nào Buồn**  
76 **Mất Trâu**

### Thơ

- 11 **Quét Rác Ăn Tết**  
13 **Xuân Viên Mãn**  
18 **Rượu Chiều Xuân**  
19 **Xuân, Mười Xuân Tha Hương**  
32 **Bài Thơ Xuân**  
33 **Không Duyên Cớ, Xuân Ca**  
36 **Xuân Nhớ**  
39 **Tương Tư Chiều**  
41 **Xuân Hy Vọng**  
45 **Nhớ Xuân Xưa, Xuân Hồng**  
57 **Giấc Mộng Xuân**  
**Xuân Về Thôi Hết Sầu Vương**  
**Hôn Xuân Khung Cửa**  
61 **Một Đời Người**  
64 **Hiểu**  
69 **Về Đầu, Tuyết Trắng, Tuổi Lưu Vong**  
78 **Bài Ca Cho Anh, Tình Tang**

### Nụ Cười Xuân

- 113 **Đố Vui Để Biết**  
114 **Trang Biếm Họa**  
115 **Diêu**



NonSong Magazine is a bilingual magazine published bimonthly by the Union of Vietnamese Student Associations of Southern California. Please send all inquiries, letters, submissions, subscription orders or address changes to us at:

#### NON SÔNG magazine

12771 Western Avenue, Suite H, Garden Grove, CA 92841  
Telephone: 714-893-3139 • Fax: 714-894-9549  
Email: [nonsong@aol.com](mailto:nonsong@aol.com) or [thsvncali@aol.com](mailto:thsvncali@aol.com) • Web homepage: [http://vweb.net/thsv\\_ncali](http://vweb.net/thsv_ncali)

Subscription rate is \$18 per year within the United States and \$30 outside the United States  
Please make check payable to: U.V.S.A. and send to the address above

# Toàn thể Ban Báo Chí Non Sông

thân chúc anh chị em sinh viên,  
quý độc giả, thân chủ bảo trợ,  
và các cộng sự viên

**MỘT NĂM MỚI AN KHANG, HẠNH PHÚC  
VÀ ĐẠT ĐƯỢC NHIỀU THÀNH CÔNG**



# Thơ Chủ Nhiệm

Quý vị và quý bạn mến,

Nhân dịp Xuân về Tết đến, thay mặt cho toàn thể ban biên tập và trị sự tạp chí Non Sông, chúng tôi kính chúc quý độc giả, các vị cố vấn, quý thân chủ quảng cáo bảo trợ, và các cộng sự viên một năm mới an khang và hạnh phúc.



Trong năm qua, tờ tạp chí Non Sông đã chuyển mình qua một giai đoạn lịch sử của chính nó. Từ một tờ tạp chí được thực hiện hoàn toàn bằng ngân quỹ của Tổng Hội Sinh Viên Nam California (TH&SV), do tình hình tài chính eo hẹp của TH&SV, tờ tạp chí đã từ từ chuyển sang tự lập. Dĩ nhiên đây là một khó khăn lớn cho ban báo chí Non Sông, vì các anh chị em trong ban báo chí hầu hết là sinh viên đại học, sinh hoạt thiện nguyện, và vì tạp chí Non Sông không phải là tạp chí thương mại nhưng là tạp chí phục vụ mục đích gìn giữ và truyền bá văn hóa Việt tại hải ngoại. Với sự hỗ trợ về tài chính và tinh thần của các thân chủ quảng cáo, độc giả và của nhiều thân hữu, anh chị em sinh viên khắp nơi và TH&SV Nam California, tờ tạp chí Non Sông đã bắt đầu tự đứng vững và tiến về phía trước.

Song song với khả năng tự lập của mình, tạp chí Non Sông cũng đã được phát triển về số lượng, nội dung, và hình thức. Chúng tôi luôn tự nhủ là chúng tôi phải đem đến cho quý độc giả một tờ báo dày hơn, với nhiều bài hay hơn, và được trình bày đẹp hơn. Sau một năm, như quý vị và quý bạn đã thấy, tạp chí Non Sông đã vượt bực hơn chính Non Sông một năm về trước, đó là một tờ tạp chí được thực hiện công phu, nhiều bài với chất lượng, và được trình bày chuyên nghiệp.

Trong năm tới chúng tôi sẽ vẫn tiếp tục hoàn thiện tờ tạp chí ngõ hẻm đem lại cho quý vị và quý bạn những giây phút sảng khoái khi thưởng thức tạp chí Non Sông. Chúng tôi dự định in ít nhất 80 trang mỗi kỳ phát hành và hơn 100 trang trong dịp Xuân và ấn hành hàng ngàn ấn bản mỗi kỳ. Để thực hiện được những điều chúng tôi mong mỏi, chúng tôi rất cần sự hỗ trợ và sự tiếp tay của tất cả quý vị và quý bạn. Đối với quý độc giả từng yêu mến Non Sông, xin quý vị và quý bạn giới thiệu Non Sông đến người thân, bạn bè, và cổ động mọi người ủng hộ Non Sông. Đối với quý vị viết văn, thơ, hay nghiên cứu khoa học nhân văn, xin quý vị tiếp tục thương mến gửi những tác phẩm của mình về cho chúng tôi. Những bạn trẻ đang bắt đầu viết văn, thơ, xin đừng ngại gửi bài cho chúng tôi. Đây là môi trường tốt để các bạn trau dồi tài năng của mình. Chúng tôi cũng mong quý thân chủ tiếp tục ủng hộ chúng tôi; và những vị chủ nhân các thương mại, dịch vụ, hãy tiếp sức với chúng tôi trong mục đích chung gìn giữ và phát huy văn hóa Việt của chúng ta. Cuối cùng, với những cộng tác viên, chúng tôi mong sẽ luôn được sự cộng tác của quý bạn.

Một lần nữa, trước thềm năm mới, cầu chúc quý vị và quý bạn những điều tốt lành nhất. Hy vọng rằng đặc san Non Sông Tết Đinh Mùi 1997 này sẽ đem lại cho quý vị và quý bạn một ít hương vị của ngày Tết Việt Nam.

Trân trọng,

Dan Tâm

# TÁO BÀ DÂNG SỐ



Muôn tâu Ngọc Hoàng  
Thần táo sinh viên  
Làm việc muôn điên  
Nên dành đến trễ  
Từ từ thần kẽ  
Cho Ngọc Hoàng nghe  
Hè... hè... hè... hè  
Nghỉ mệt cái đã  
Chắc người thấy lạ  
Sao chỉ có thần,  
Bà táo giật gân  
Một mình về tấu!  
Mong người hiểu thấu  
Vì cả hai chồng  
Lo chuyện Non Sông  
Cả hai cùng “bịnh”  
Thần theo mệnh lệnh  
Thay chồng đến đây  
Giải quyết việc này  
Rồi về bẩm báo

Để thần báo cáo  
Tin tức năm châu  
Vòng quanh địa cầu  
Việt Nam báo trước:  
Chế độ nhà nước  
Làm khổ dân đen  
Những kẻ tham tiền  
Hôi ô tham nhũng  
Dân ta làm lụng  
Sống cảnh cơ hàn  
Bao cảnh lầm than  
Lại thêm bão lụt  
Miền Bắc, miền Trung  
Thương dân vô cùng  
Thần dành ngồi khóc.  
Tin nhà đã hết  
Trung Quốc kè bên  
Dân nghèo cõng rên  
Hừ... hừ... hừ... hừ  
Công an bụng bự

Dân dã bụng teo  
Thêm chuyện tầm phèo  
Hồng Kông nhập Quốc (1)  
Hướng tình trời đất  
Nên có chuyện may  
Đáng yêu lăm thay  
Về tin tị nạn  
Đất Phi làm ban  
Giúp đỡ đồng bào  
Tinh thần lên cao  
“Việt Nam làng nhở”  
Giúp người khốn khó  
Trong bước đường cùng  
Đó là chuyện chung  
Cùng nhau tiến bước  
Dân tình đi trước  
“Hò hát”(2) đi sau  
Tất cả cùng nhau  
Mở lòng nhân ái  
Tinh thần sảng khoái

“Góp một bàn tay”  
 Rồi “Ngọc ê vai”(3)  
 Gánh nhiều công việc  
 Thanh niên Bách Việt  
 Giữ văn hoá nhà  
 Đêm “Hùng Sứ Ca”  
 Vang lừng sông núi  
 Thần thấy chuí mũi  
 Choáng váng mặt mày  
 Thần phải ngủ ngay  
 Xong rồi sẽ tiếp  
 Khò... khò... khò... khò  
 Dân chủ tự do  
 Lợn Tơn trúng cử  
 Bốp phải qui điền  
 Đến chuyên liên miên  
 Ở vùng Do Thái  
 Thêm phần ái ngại  
 Ai-rắc – Trung Đông  
 Pháo trực vương nồng  
 Bắn ra tứ phía  
 Thêm phần khiếp vía  
 Với Bót-Nhi-A  
 Dấy động can qua  
 Đến vùng Beo-gát  
 Cửa nhà xơ xác  
 Tại Xô-ma-li-a  
 Cộng thêm ở Nga  
 Chéc-nia lộn xộn  
 Thế giới bể bônh  
 Dàn xếp lung tung  
 Ra vẻ anh hùng  
 Mỹ đưa vai đỡ  
 Chuyện hay chuyện dở  
 Lúc đánh lúc xoa  
 Lấy chữ “dī hòa”  
 Làm câu “vi quí”  
 Lại quay về Mỹ  
 Suốt mấy tháng qua  
 Dân chúng kêu ca  
 Eo-phe cải tổ  
 Đọc hoài ngộp thở  
 Thần xin giải lao  
 Buông tiếng thở phào  
 Rồi thần xin tiếp  
 Khiếp! Khiếp! Khiếp! Khiếp!  
 Mỹ quốc liên tiếp  
 Mưa gió hãi hùng

Giông tố bão bùng  
 Khắp miền Đông Bắc  
 Khổ hơn nạn giặc  
 Xe cộ trôi “sông”  
 Dân chúng chạy rong  
 Đầu đường, xó chợ  
 Kể hoài thêm sợ  
 Xin đổi đê tài  
 Chuyện vắn, chuyện dài  
 Chuyện mới, chuyện cũ  
 Tin ngoài đã đủ  
 Giờ chuyện sinh viên  
 Picnic liên trường  
 Trái tình huynh, đệ  
 Thần đây muốn thở  
 Một cái thật dài  
 Rồi sẽ tiếp ngay  
 Chuyện ngày thứ bảy,  
 Sáng nào cũng vậy  
 Chương trình dạy kèm  
 Đến chín giờ đêm  
 Phát thanh Tổng Hội  
 Việc làm tiếp nối  
 Tin tức nối liền  
 Họp hành liên miên  
 Vì bao nhiêu thứ  
 Trại hè vẫn giữ  
 “Về với Non Sông”  
 Người dự thật đông  
 Thần đây cũng có  
 Xin nói nho nhỏ  
 Kéo mọi người nghe  
 Hehehehe  
 Hết kỳ trại hè  
 Lại lo chợ tết  
 Mọi người đã mệt  
 Nhưng phải đương đầu  
 Tuổi trẻ cùng nhau  
 Tham gia công tác  
 Vừa làm vừa hát  
 Nhưng vẫn khẩn cầu  
 Xin ngài chờ rầu  
 Buông giọt lệ rơi  
 Làm ướt khắp nơi  
 Sinh viên “bệnh” nặng  
 Lời thật nói thẳng  
 Sau hội chợ xuân  
 Ngài sẽ được phần

Bánh, quà, tiền bạc  
 Mong đừng thoái thác  
 Xin giúp một tay  
 Tạo thêm hăng say  
 Sinh viên cảm kích  
 Híc... híc... híc... híc...  
 Nay xin tiếp kể  
 Tuổi trẻ ngày nay  
 Nhấm hướng tương lai  
 Làm không biết cực  
 Mọi người nỗ lực  
 Vui quá là vui  
 Nhưng vẫn ngậm ngùi  
 Cho phần tờ báo  
 Nào xin quảng cáo,  
 Độc giả dài lâu,  
 Đi khắp địa cầu  
 Vẫn không đủ được:  
 Tiền in phí cước,  
 Tiền gửi báo đi.  
 Nếu ngài từ bi  
 Họ phù năm tới  
 Ở dưới địa giới  
 Lắm người bon chen  
 Chúng thần sinh viên  
 Không màng danh lợi  
 Dù thân tiêu tụy  
 Cũng thấy vui lòng  
 Lo chuyện Non Sông  
 Giữ gìn văn hoá,  
 Xây dựng tình thương.  
 Thần phải lên đường  
 Kéo về nhà trễ  
 Chồng thần khó dễ  
 Lại lắm ghen tương  
 Lỡ có sai đường  
 Đời thần tiêu tán.  
 Mà người cũng chán  
 Chê tấu hơi dài  
 Thôi mình bye bye  
 Sang năm gặp lại.

### Bà Táo Sinh Viên

- (1) *Trung Quốc*
- (2) *Sinh viên*
- (3) *Project Ngọc của UC Irvine*

# Cành Mai



# Dầu Huân

Hoài Bảo

**M**ào tiêu biểu cho Tết tại miền Bắc thì mai tượng trưng cho những ngày Xuân ở miền Nam. Mai đến và dính liền với đời sống và lịch sử người Việt trong bao thế kỷ qua. Mai đi vào thơ, nhạc, họa, và lòng người, mang lại cho con người cuộc sống tinh thần, một nguồn cảm hứng vô tận.

Mai có nhiều loại: mai vàng, mai đỏ, mai trắng và mai chiếu thủy. Mai vàng hay Huỳnh Mai, lá dày, hoa có từ 5 đến 10 cánh, cánh hoa mong manh rất dễ rụng, nhiều tiểu nhụy và có tới 10 quả nhân nhỏ đen cứng. Vỏ cây Huỳnh Mai còn được dùng làm thuốc. Người mình chuộng nhất là mai đỏ hay là mai Tứ Quý: lá dày có nhiều cành nhỏ và nhám. Hoa 5 cánh vàng; nhiều tiểu nhụy, và hoa trổ quanh năm. Quả nhân cứng, đen quanh đế hoa đồng trưởng to, màu đỏ. Mai trắng hay Bạch Mai: mai trắng tuy không rực rỡ và kiêu sa như mai vàng hay mai đỏ, nhưng mai trắng có mùi thơm dịu dàng tao nhã. Hoa có 4 cánh nhỏ, nhiều tiểu nhụy và một hột đen cứng. Mai Chiếu Thủy: thân nhỏ hơn ba loại mai trên nên thường được dùng làm kiểng. Hoa có 5 cánh trắng nhỏ, cuống hoa dài. Lá mỏng và xanh lợt cả hai mặt.

Vào những ngày trước Tết, trên đường Nguyễn Huệ lúc nào cũng dập dìu người và xe cộ. Chợ hoa Nguyễn

Huệ là một truyền thống có từ bao năm nay. Người và hoa như quyện vào nhau, pha trộn thành nhiều màu sắc tươi mát. Trong rừng hoa đó, hoa mai nổi bật hơn cả, vì hoa vàng kiêu sa và cây cao trội nhất. Người người đi chợ hoa điều muôn chọn cho mình một cành hoa mai đẹp và ưng ý nhất trong rừng hoa ấy. Một cành mai đẹp phải có đủ cành Văn và cành Vũ (nhánh ngang, nhánh đứng), cành Phụ và cành Tử (cành lớn, cành nhỏ), cành Quân và cành Thần (cành dài, ngắn). Cành Văn và cành Vũ nói lên sự cương nhu lúc cứng lúc mềm. Cành Phụ và cành Tử tiêu biểu cho tình cha con. Cành Quân và cành Thần tượng trưng cho nghi lễ. Một khi chọn xong một cành hoa vừa ý, mai được chở về nhà. Về đến nhà, cành mai được đốt cháy xén một đoạn ngắn dưới gốc rồi trước khi bỏ vào bình. Đôi khi thuốc Aspirine được bỏ vào bình hoa để giữ hoa nở lâu và ít rụng.

Chữ mai, người miền Nam phát âm tựa tựa chữ may mắn, vì thế chưng mai ngày Tết cũng để bói vận may mắn trong năm mới. Nhiều gia đình tin rằng khi mai tươi tốt và nở rộ hoa vào sáng mùng một Tết là dấu hiệu một năm mới tốt đẹp, làm ăn phát đạt. Ngược lại, một cành mai héo, không nở hoa đều tượng trưng cho một năm thiếu may mắn làm ăn ế ẩm.

Mai còn được thể hiện qua những

bức tranh. Trong tranh tứ quý: mai, liên, cúc, tùng. Mai đại diện cho mùa Xuân, mùa tươi đẹp và tràn đầy sức sống. Không những mai chỉ là hương sắc của mùa Xuân. Mai còn là một trong tứ quý tử của mai, lan, cúc, trúc. Mai tượng trưng cho con người có tài, đức, và con người có nhân cách cao thượng.

Mai còn là một chủ đề cho nhiều thi sĩ. Đã có những câu thơ bất hủ lồng qua ý mai. Điển hình là bài thơ, Vịnh Chùa Cây Mai, trong đó Tôn Tho Tường đã ví mình như một cây mai khi sa cơ bị mọi người khinh khi ruồng bỏ.

*Đau đớn cho Mai cách dưới đèo  
Mười phần trong sạch phận cheo leo...*

Trong bài “Gối Gốc Mai”, nhà thơ Võ Ngã đã ví lòng mình như tính chất thanh cao của mai. Dù đời có chuyển biến tới đâu, biến đâu ra sao, thì tác giả vẫn luôn giữ lòng thanh thản.

*Hoa bướm ngàn năm sương khói bay;  
Ngàn năm gió bão lạnh trắng gầy.  
Ngàn năm suối tiếc xôn xao vọng,  
Ta vẫn ngàn năm gối gốc mai...*

Mai và Tết, là một phần hương sắc của mùa Xuân. Mai không chỉ làm đẹp ngày Xuân trong Nam và còn mang ý nghĩa đặc biệt. Có thể nói mai đã “hoá thân” để đi vào tiềm thức của mỗi người dân Việt. □

# Quét Rác ăn Tết

Quét rác ăn Tết:

Quét hết đau thương, quét hết bạo quyền,  
quét sạch hung đồ bè lũ mị dân

Vung chổi quét tan: khổ đau, nghèo đói  
quét cho tan nỗi đói mệt mỏi  
cho lè cạn dòng, tiếng nói yêu thương.

Quét cho em thơ vui vẻ đến trường;  
cho quê hương lành trong, cao quý.

Quét cho tan đồ quỉ!!!

Quét cho nát tan lụu manh!!!

quét cho sạch sành sanh...

Bọn cường quyền hôi hám.

Quét cho sạch như trời thu tháng tám  
cho mẹ già hết khổ chồng con.

Cho quê hương hết hát nhạc buồn.

Quét sạch đi cho người anh, người chị  
đứng vươn mình trên quê hương hùng vĩ  
không phải lo buồn bụi bám châu thân.

Cho đẹp tuyệt trần

ngôi nhà nước Việt

Quét hết đi không gì luyến tiếc:

quét cho tan đạn súng

quét cho tan tham nhũng  
quét cho sạch hận thù  
cho lòng người lòng lộng hương thu.  
Anh hãy quét giùm tôi  
những cộng rác tôi đói  
những mảnh bom tàn nhẫn,  
những khói dầu uất hận,  
cả những thằng người thèm khát chiến tranh.  
quét cho sạch sành sanh  
những đứa xu thời nịnh nợ  
những con ghè ton hót  
chỉ biết về mình mối lợi hôi tanh.

Quét đi anh!

Quét cho hết buồn thương, tủi nhục.

Quét cho quê hương ngập tràn hạnh phúc.

Cho khúc nhạc vui: tấu khúc thanh bình.

Cho mọi người vui: đón ánh bình minh.

Quét cho mùa xuân,

đẹp đẽ tuyệt trần.

Anh quét đi anh

quét sạch đau thương dưới ách nhục nhằn  
với cả đất trời bè lũ hung hăng.

Cho tôi vui với,

mừng ngày mai tới.

Anh quét đi anh!

Quét sạch ra sân tung cộng rác người.

Nguyễn Đăng



# Đêm Giao Thừa



Lưu Linh

**S**áng nay ngủ dậy, nhìn ra cửa sổ, ngoài trời đang lất phất mưa. Tôi thầm nhủ: Phải chăng là mùa xuân?

Sáng nay là đêm giao thừa của quê hương. Nhóm “nghệ sĩ lên đường” (mà lũ bạn vẫn gọi đùa là “nghệ sĩ bên đường”) của tụi tôi hẹn nhau tụ tập nhà thằng Đông lúc 9g để cùng đón giao thừa. 9g sáng ở đây chỉ mới 11g khuya ở bến. Có lẽ giờ này ở Việt Nam, nhà nhà đang bày bàn thờ, treo pháo. Có lẽ giờ này ở Việt Nam, ai cũng nôn nao chờ 12 tiếng gõ của chuông đồng hồ.

Tôi phóng xe như bay đến nhà thằng Đông. Cả nhóm đã tụt tập trong phòng khách. Dường như ai cũng trông có vẻ tươm tất hơn ngày thường. Tết mà, dù là tết xa nhà.

Trên bàn phòng khách đầy ắp bánh mứt, kẹo măng cầu nè, mứt dừa nè, me rim đường (món mà tôi ưa nhất), hạt sen và nhiều nhất là hạt dưa. Công lao của anh Hoàng xách từ Việt Nam về đó, anh Hoàng vừa mới về thăm gia đình và người yêu trong dịp Christmas break rồi. Tiếng cắn hột dưa lách tách hòa với tiếng cười nói râm ran. Tôi ngồi xuống cạnh anh Sơn, đưa mắt quan sát một vòng, những đường viền khéo léo của viết chữ đèn xung quanh mi mắt làm các

bạn gái xinh hơn. Phơn phớt trên gò má, một chút phấn hồng làm cho các bạn dễ thương hơn thì phải. Tôi nghe lòng vui vui.

Anh Hoàng búng đòn, những nốt thánh thót của một đoạn nhạc đạo thật quen thuộc, cả bọn cất giọng với tiếng vỗ tay đều: “Tuổi trẻ ta, tương lai trên đôi bàn tay rắn chắc... Đây trong thân ta dòng máu Lạc Long. Đây trong tim ta tình yêu đất nước. Sức trai ta dời núi lấp biển...”

Tiếng hát, tiếng đòn, tiếng cười, tiếng nói... trong tim tôi rộn rã niềm vui.

Tiếng hát dứt, Hoa la lên liền:

— Anh Sơn, anh Hoàng, lì xì đi.

Anh Sơn:

— Cái gì? Bộ tưởng còn con nít lắm sao mà đòi lì xì? “Hăm” đi “hăm” lại rồi đó nhỏ, nếu “hăm” lâu quá anh e nó thiu mất.

Hằng đáp ngay bằng câu trong “Em Đi Chùa Hương” của Nguyễn Nhược Pháp: “Em còn bé lắm, ơi mấy anh kia ơi,” cả bọn cười ồ.

— Không dám đâu Hằng ơi! Chứ không phải “đóng cửa cài then xuân cứ sang” sao? -- Tôi chọc thêm.

Hoa nhéo tai tôi:

— Bộ nhóc muốn nói mấy chị già đó phải không?

Tôi kéo dài giọng:

— Dạ... đâu...có, lẽ ra Hoa phải

nói là: “Bộ cụ muốn nói mấy cháu già đó hở...?” thì mới chứng minh được là Phính nói sai mà.

Mọi người lại phá lén cười.

Anh Hoàng còn chưa tha:

— Nè, hột dưa tôi mua về đâu có tẩm màu đâu mà sao môi mấy cô đỏ quá vậy?

Đụng chạm nê cả bọn con gái bắt đầu nhao nhao:

— Chứ không phải mỗi lần tán gái, mấy ông múa lưỡi: môi má em hồng làm lòng anh ngất ngây sao?

— Hồi nào? Tốn tiền cho em shopping thì có. -- Đông chen vào.

Duyên nguýt dài:

— Hèn gì Ế là phải, hồi bữa còn bày đặt than van với tui (giọng nhỏ miền Nam rặt) là “làm con trai ở đây tủi lắm Duyên ơi!”

Đông cười:

— Mời Duyên ăn kẹo nè, sao hôm nay Duyên chanh chua quá vậy?

Tôi nhìn thấy nụ cười trong mắt Duyên.

Túm tụm đằng kia, Nhã, Ly, Đạt và anh Sơn đang nói về một cái software mới, đằng này Đông loay hoay với máy vi tính, còn anh Hoàng đang tập một ca khúc mới cho Hằng. Không khí trong phòng ấm cúng và dễ thương quá đỗi. Tôi ngã người trên ghế, để mặc cho tư tưởng đi rong.

Tiếng gõ “bing bong” phát ra từ máy vi tính của Đông, 12 tiếng chuẩn xác của đồng hồ. Tôi thầm thán phục cái tính chu đáo của thằng Đông, nó đã chuẩn bị đủ mọi thứ để mang lại niềm vui cho cả bọn. Tiếng trong trẻo thật trẻ con phát ra từ máy vi tính kèm theo hình một chú két lắc lư cái đầu tỏ ý chào mừng, chúc mừng năm mới các bạn trẻ (đúng là tiếng của thằng Tý em Đông)... lách tách, đì đùng... cả bọn trố mắt, Đông thâu cả tiếng pháo vào máy. Tôi nghe mũi cay cay, mắt nóng ran vì xúc động. Dù không có pháo giao thừa của ngày xuân, tôi vẫn nghe thơm nồng mùi diêm sinh quanh quẩn. Hòa trong tiếng pháo là tiếng hát “Ngày xuân nâng chén ta chúc nời nời...”... Niềm vui trong tôi đã òa vỡ thành những giọt nước mắt, tôi chộp ngay cây guitar, hòa theo, cả bọn hát vang..., niềm vui, niềm vui... chúng tôi say sưa hát... “Nhất cao ly đầy, hãy chúc ngày mai sáng trời tự do. Nước non thanh bình, muôn nhà hạnh phúc chan hòa...”

Không còn là màn đêm với bầu trời đầy sao như ngày xưa tôi đón giao thừa bên Mai, một người bạn thân của tôi hồi còn trung học. Nắng trưa đã hắt vào bệ cửa sổ. Bên tai tôi là tiếng chúc tụng của mọi người. Tôi chợt nghe tiếng thì thầm chúc tụng của chính mình như ngày xa xưa tôi chúc Mai hằng năm: chúc nhỏ vui khỏe, bình yên và học giỏi. Bên tai tôi tiếng Duyên nhẹ nhàng:

— Chúc Phính học hành đến nơi đến chốn.

Tôi như tỉnh ra, nụ cười rạng rỡ trên môi Duyên, tôi nói lắp bắp như đang còn trong mộng:

— Chúc nhỏ thành công... Tôi không biết mình đang nói với Duyên hay...

Tôi nhìn ra ngoài sân, trong không gian nắng đã đong đầy. Tôi đưa tay lên ngực, tim tôi cũng đong đầy niềm tin và tình thương. □

Aurora, Colorado  
Oct. 18th, 1994

# Xuân viên mãn

**Hãy nghe đây nhựa xuân tràn sức sống**

**đang luân lưu như máu chảy về tim**

**hãy lặng nhìn kia những đóa hoa xinh**

**cả vũ trụ bừng lên xuân rộn rã**

**Xuân thanh bình người sao vui quá**

**cả đất trời sáng lạn ánh dương quang**

**để hồn thơ lai láng cả ngàn hàng**

**ca sự sống đang đậm chồi nẩy nụ**

**Nhánh trổ bông từ những cây đại thụ**

**hạt chuyên minh hết giá buốt vô tri**

**xuân về đây cho chảy nhựa xuân thì**

**cho rực rỡ, cho tưng bừng hoa lá**

**Len vào hồn một niềm vui rất lạ**

**đang dâng đầy chan chứa khắp châu thán**

**như đàn chim ca hót đón mừng xuân**

**cùng ong bướm đậu dù ngày nắng mới**

**Ca lên đi cho hồn ta phơi phới**

**Cho đong đầy nhựa sống của xuân tươi**

**Cho suốt năm còn rộn rã tiếng cười**

**Cho gặt hái một mùa xuân viên mãn.**

**Trần Đình Ngọc**

# Lời Tỏ Tình Của Mùa Xuân

VĨ KHA



**C**ô đưa mắt lén quan sát Lan Anh. Nàng hôm nay trông thật xinh đẹp với chiếc áo dài trắng dịu dàng, tha thướt. Suối tóc của nàng buông xõa tự nhiên trên tấm lưng thon thả, ánh lên qua tia nắng sớm những sợi vàng bay nhẹ nhẹ theo gió gợi cảm vô cùng.

Vẫn như mọi khi, Lan Anh vẫn hồn nhiên trong câu nói, tiếng cười cùng đám bạn. Nét vô tư của nàng không chỉ bộc lộ qua đôi bờ mắt to tròn, mà còn duyên dáng hiện trên đôi vành môi bé nhỏ, luôn đem tặng cho đời những nụ cười tươi thắm.

Hai đứa chúng tôi quen thân nhau từ thuở còn là học sinh tiểu học. Thời gian thấm thoát thế mà đã gần 7 năm. Ngoài việc chung trường, chung thầy, tôi còn được cái may mắn nhìn ngắm sự trưởng thành của Lan Anh theo năm tháng. Bác Nhàn, mẹ của Lan Anh, thường nói Lan Anh đã không còn là cô bé “Ti” nhỏ xíu với đôi bím tóc thắt nơ hồng nữa. Có lẽ bác nói vậy để cho cô bạn của tôi không còn được phép mè nheo với bác nữa. Nhưng riêng đối với tôi, Lan Anh vẫn còn là một cô bé Ti, với tất cả nét hồn nhiên, đáng yêu, thậm chí càng ngày, cái nét khả ái đó càng trở nên quyến rũ lạ.

Có những lúc tôi cảm thấy mình dường như đã thay đổi. Không rõ lắm

những gì đang diễn ra trong tôi. Nhưng mấy năm gần đây, Lan Anh đã trở nên một phần quan trọng không thể thiếu trong đời sống hằng ngày của tôi. Nhiều đêm, tôi chợt nhớ nhung kỳ lạ người bạn gái ấy. Có khi, nói chuyện cùng nàng, tôi không còn dám nhìn thẳng vào đôi mắt đen tuyệt đẹp nọ. Tôi ngỡ ngàng khi phát hiện ra những cảm giác khác lạ đó của mình... cũng như ngỡ ngàng, trước sự trưởng thành của Lan Anh.

Nàng vẫn hồn nhiên, vẫn ríu rít vui bên tôi như những ngày thơ ấu. Chắc rằng, trong nàng hoàn toàn không có những cảm xúc giống như tôi. Nàng vẫn chỉ xem tôi như một người bạn thân để tin tưởng, đổi trao tâm sự, hoặc để vui đùa, giỡn phá, không hơn, không kém.

— Duy nè! — Lan Anh lên tiếng gọi.

— Gì hở?

Nàng ùa đến bên tôi với cây guitar trên tay:

— Hồng biết sao Ti run quá hà!

Khi chỉ có hai đứa, nàng luôn xưng Ti với tôi. Chữ Ti nghe thật dễ thương, thật gần gũi biết là bao. Trong nết mặt hồi hộp của nàng, tôi vội trấn an:

— Đừng lo! Lát nữa lên sân khấu, cứ coi như là hông có ai ngồi dưới là được rồi.

— Uí chao! — Lan Anh nhăn mặt, phụng phịu — Làm sao mà hông thấy

ai được! Cả ngàn con mắt đầy ra đó nha.

— Thị nhắm con mắt của Tí lại.

— Xứ! Nhắm lại thì kỳ thí mồ đi... rủi người ta tưởng Tí bị mù thì sao?

— Ai tưởng kệ họ, miễn sao Tí hông run, và Duy biết Tí hông mù là được rồi.

— Xứ! Quân sư dởm! Duy dởm quá đi! Hông thèm nói chuyện với Duy nữa à!

Tí thích thú nhìn nàng đang mè nheo bên mình. Trong gia đình, Lan Anh đã bị “bắt làm người lớn, để phần mè nheo lại cho bé Lan Chi.” Nhưng đối với tôi, nàng luôn dỗng đặc tuyen bố:

— Hông biết đó nha! Hết mà Tí muốn mè nheo mà me hông chiều cho thì Duy phải cho Tí mè nheo với Duy đó.

— U chà — tôi cười mỗi khi nghe nàng nói thế — Ủm, vậy thì bắt công rồi... vì lúc Duy muốn mè nheo thì mè nheo với ai đây?

— Xí xí xố! — nàng dí ngón tay vào vai tôi — Con trai mà giành mè nheo với Tí, hông biết xấu hổ... Lêu lêu mắc cõ quá đi!

— Vậy thì khổ cho Duy rồi!

— Hừm... khổ thì bo bo xịt Tí ra đi! Tí hông thèm Duy nữa, Tí đi tìm người khác Tí mè nheo.

Ui chà, tìm người khác mè nheo thì càng khổ cho tôi gấp bội. Cho nên, lần nào cũng thế, tôi đều phải luôn gãi đầu, cầu hoà:

— Thôi được rồi! Duy chịu thua Tí đó! Nhưng mà nè, một ngày ăn hiếp hay mè nheo Duy một lần thôi nha! Nhiều quá, Duy chịu hông nổi đâu à... chừng đó thì Duy chạy làng đó.

— Dám chạy hông nè? — nàng ngắt vào vai tôi đau nhói — Ngắt cho Duy bị theo đầy hết... Duy xấu như ma! Đì đâu ai cũng sợ rồi Duy cũng phải trả đia cho Tí ăn hiếp tiếp mà thôi!

Lan Anh lại nhéo vào vai tôi một phát:

— Duy à! Người ta run thiệt chứ bộ!

Rồi trông thấy tôi đang nhăn nhó, nàng lại càu nhào thêm:

— Hừm, biết vậy, hông thèm đì hát với Duy ngày hôm nay đâu.

Nàng làm mặt giận rồi! Ghét thật! Lúc nào cũng thế. Bắt tôi chùi cho bằng được, hông thôi, hông thèm nhìn mặt cả buổi.

Nhiều khi, nàng giận tôi thật vô cớ, làm cho tôi cũng phát bức mình. Ủ, không gặp mặt thì thôi, ai thèm. Nhưng khi về nhà thì lại nhớ. Lại thèm bị ngọt, bị nhéo, thèm được nghe tiếng xố đáng yêu nọ vô cùng. Nhớ nhung quá, chịu thôi, đành treo cờ trắng, đành mon men tìm sang nhà với bọc xí muội trên tay, để hai đứa bắt đầu làm quen lại:

— Làm quen con chó leng keng con chó thổi kèn, con chó làm quen!

Ủ, con chó phải đành ve vẩy chiếc đuôi sang nhà “làm quen” lại, hông thì tối về, con chó bên này nhớ con chó bên kia... buồn muốn chít đì được!

— Xứ! Con chó bên này giận rồi, hông thèm làm quen lại với con chó bên kia đâu!

— Cho năn nỉ mà!

— Hông cho mà!

— Đừng giận mà.

— Kệ tui mà!

Chừng chắc thấy tôi năn nỉ cũng tội, nàng nàng thường nghênh mặt, đưa mắt nhìn:

— Làm người ta giận. Vậy có quà bồi thường hông?

Còn chờ gì hơn nữa. Nàng đã “khoan hồng” rồi.

— Có đây! Có đây! Một bịch ô mai me... ăn một cục, Tí vui vẻ thêm một ngày, chịu không?

Ô mai me, chè đậu, gỏi khô bò, hay bánh flan là những món quà “lễ vật” cầu hoà thông thường của tôi. Để rồi luôn nghe nàng vừa “khoan hồng” ném các thứ vừa “giáo dục”:

— Hông biết là lần thứ mấy rồi nữa! Sao mà ham chọc cho Tí giận quá

dzì nè! Lần sau nếu muốn mời Tí đi ăn thì cứ lên tiếng... hông cần chọc Tí giận rồi lại mua quà năn nỉ nha...

Rồi lại sẽ cười khúc khích:

— Hum... nhưng mà có người đi mua đia cho ăn thì càng thích hơn đó... vậy ăn xong Tí giận tiếp!

Bên ngoài, tiếng vỗ tay vang lên. Xoay sang tôi, Lan Anh hỏi dồn:

— Quân sư à! Làm ơn đi! Chỉ cho Tí làm sao hít run đi mà!

Tí cười, nghĩ ra một kế, liền khều Tí nói:

— Lần đầu tiên Duy lên hát cũng thế đó! Run quá chừng đi... Nhưng khi lên sân khấu và hát, thì lại hết run, vì có một phương pháp.

— Phương pháp gì?

— Khi mình hát, mình nghĩ rằng mình đang hát bài hát đó cho người nào mà mình yêu mến nhất, thế là mấy người xung quanh tự dừng tan biến khỏi tầm mắt ngay!

— Íẹ! Duy ghê hén! — nàng tròn xoe mắt reo lên, rồi ngồi xuống cạnh bên tôi, cười khúc khích hỏi — Vậy lần ấy Duy hát bài hát đó cho ai?

Tí cười, có nghĩ đến ai đâu, vì đây chỉ là cái kế để thoát nạn bị nàng tra tấn mà thôi. Bị nàng hỏi dồn, không biết nói làm sao, tôi đành trả lời đại:

— Thị Duy nghĩ đến... Mẹ của Duy đó.

Lan Anh bật cười giòn, đấm vào vai tôi, nàng nói:

— Xạo! Xạo! Xaooooooo! Xạo quá đi!

— Thiệt mà! — tôi cũng cười theo.

— Hông tin! nhất định hông tin!!!

Nàng nghênh mặt lên, cái mỏ chu ra kéo dài giọng nói... sao mà dễ thương la.

— Nè, đến lượt hai em rồi đó. Chuẩn bị xong chưa?

Thầy Bình, người chịu trách nhiệm cho cuộc thi văn nghệ mừng xuân ngày hôm nay, bước vào hối thúc tụi tôi.

— Dạ xong rồi thầy!  
 Lan Anh nhanh nhẩu lên tiếng,  
 rồi nhìn sang tôi với đôi mắt hồi hộp.  
 Nàng kê vào tai tôi nói nhỏ:  
 — Tí mà bị người ta chê thì chiêu  
 nay, Duy biết tay Tí.  
 — Bảo đảm hông ai chê đâu! Cứ



photo: Nguyễn Quân

làm theo như cách của Duy vừa chỉ  
 thì hết run ngay!

Hai đứa cầm hai cây guitar bước  
 ra sân khấu. Một tràng pháo tay vang  
 lên. Lan Anh vội nắm lấy tay tôi. Bàn  
 tay nàng lạnh ngắt. Tôi nhìn nàng mỉm  
 cười động viên, rồi khẽ đưa mắt ra  
 hiệu cho nàng nhìn về phía phải của  
 sân trường. Cả lớp chúng tôi đang  
 ngồi đó. Tụi nó vỗ tay to nhất và dòn  
 dã nhất.

Bắt gặp những gương mặt thân  
 quen của đám bạn, Lan Anh đã phần  
 nào bình tĩnh hơn. Nàng kéo chiếc  
 ghế ngồi cạnh tôi, dạo thử vài bước

trên cây guitar, rồi khe khẽ nói:

— Duy nè, chừng nào Tí run thì  
 Ti làm theo cách Duy nói đó nha...  
 Nếu làm mà hông hết run thì Tí nhéo  
 cho Duy bầm tay luôn à...

Nàng cười thật tươi, thật hồn  
 nhiên. Đối với tôi, bấy nhiêu là quá

đủ. Tôi sung sướng, dạo lên phần đầu của  
 bài nhạc... Cả hội trường im phăng phắc  
 ngay, để cho giọng hát nhẹ nhàng, êm ngọt  
 của Lan Anh cất lên, bay bổng:

“Mùa xuân đến  
 Đạp xe trên phố  
 Tóc xõa vai mềm...”

Nàng nhìn sang  
 tôi, đã đến phiên tôi  
 rồi:

“Mùa xuân hát  
 Nụ hoa thơm ngát  
 Nở trên môi hồng...”

Tôi hát mà trái tim  
 chợt bồi hồi vô cùng. Đôi môi đẹp của nàng,  
 quả thật đang nở ra  
 một nụ hoa mùa xuân  
 thật tươi. Gương mặt  
 hiền dịu của nàng, với  
 nét đẹp không cần son  
 phấn đã làm cho tôi bị  
 lôi cuốn hẳn. Trong  
 mắt tôi, tôi không còn  
 thấy chi ngoài người

bạn gái thân mến và duyên dáng này.  
 Gương mặt nghiêng nghiêng thả nhẹ  
 dòng tóc bay trong nắng. Đóa môi  
 xinh xinh cất ra những lời hát thật say  
 sưa. Hát vì thích hát, chứ không vì lý  
 do gì khác cả.

“Mùa xuân rất hiền  
 Lặng im ngồi nghe em hát...”  
 Giọng tôi tiếp theo, thật tha thiết:  
 “Và tôi biết rằng  
 Nói yêu em là điều khó khăn!”  
 Bất chợt Lan Anh nhìn sang tôi.  
 Nàng bắt gặp trong tia nhìn của tôi  
 có những gì mà tôi đang ôm ấp, “Nói  
 yêu em là điều khó khăn”.

Một thoáng ngỡ ngàng. Đôi má  
 nàng đỏ hồng lên. Nàng cúi đầu nhìn  
 vào đôi bàn tay đẹp đang chạy trên  
 cung phím. Phần tôi, tôi cũng xôn xao  
 lạ. Cố gắng tập trung vào bài hát,  
 nhưng tư tưởng tôi cứ luân bị phân  
 tán. Dường như chúng chỉ còn tụ lại  
 tại nơi đó, nơi mà Lan Anh với tà áo  
 dài trắng dịu dàng, tay ôm cây guitar,  
 đang cùng tôi đàn hát.

“Và tôi lặng im  
 Ngồi nghe...Lời tỏ tình...  
 Của mùa xuân!”

Tiếng hát của nàng vừa dứt, một  
 tràng pháo tay đã vang rền khắp  
 trường. Vội cúi đầu chào tất cả, Lan  
 Anh nhanh nhẹn lén ngay vào sau sân  
 khấu, khuất bóng.

Tôi bước chậm chạp về góc  
 riêng của mình, lắng lặng thu dọn các  
 thứ, và cố trấn an mình trước nỗi xúc  
 động vừa qua

— Duy!

Tôi quay lại, nàng đã đứng ngay  
 sau lưng từ lúc nào. Hai đứa tự dung  
 đậm ra ngại ngần, lúng túng. Nàng  
 cúi đầu vân vê sợi nơ đỏ buộc trên  
 dây đàn. Mái tóc dài che khuất gương  
 mặt... Tôi cũng lặng im. Tay chân chợt  
 trở nên thừa thãi quá, chẳng biết làm  
 gì, nói gì.

Sau một chốc cùng im lặng, tôi  
 dồn hăng, găng lên tiếng mặc dù  
 cuống họng không hiểu sao, khô khan  
 lẹ.

— Tí hát hay quá! Hay hơn cả lúc  
 tập dợt nhiều...

— Xó! Còn nói nữa!

Vẫn cúi đầu, vân vê sợi nơ.

— Hum... Tí có run không?

Nàng lắc nhẹ đầu, rồi khẽ ngước  
 nhìn tôi với ánh mắt tinh nghịch:

— Nhưng Duy run! — nàng nói.

Ba chữ gọn lỏn, nhưng đủ sức làm  
 cho tôi run thêm tập hai. Tôi như đứa  
 trẻ phạm lỗi bị bắt gắp. Hai tai đỏ  
 bừng lên, ngượng ngùng, không biết  
 nói ra làm sao. Tim đen của mình đã  
 bị nàng nói trúng rồi còn gì. Quê quá  
 đi thôi!

— Duy hát hay ghê!

Nàng nhìn tôi. Đôi bờ mắt giao nhau, tình cờ, chân thật, ý vị, để cho ai đó đỏ mặt, thẹn thùng.

— Tết này nhớ sang nhà Ti nha!  
— nàng nói, trong nụ cười bẽn lẽn.

— Ô nhất định! Nhất định sang!  
Nhất định sẽ có bao lì xì cho Ti mà!  
— tôi nhanh nhẩu trả lời như cái máy.

— Ti hông cần lì xì của Duy!  
— Vậy đỡ cho Duy quá! — tôi pha trò, cố thu giãn tinh thần cho mình.

— Xớ! — nàng ngắt tay tôi —  
Người ta không thèm lì xì nhưng  
người ta bắt đằng ấy phải làm một  
điều!

— Điều gì?

Nàng chần chờ, qua một thoáng e ngại rồi cười tủm tỉm:

— Hát bài “Lời Tỏ Tình Của Mùa Xuân” cho Ti nghe. Một mình Ti nghe thôi! Để cho Ti có thể nghe được đúng cái câu “...Và tôi lặng im... Ngồi nghe... Lời tỏ tình... Của mùa xuân...” mà lúc nãy Ti vừa hát.

Tôi đi từ ngạc nhiên đến mừng rỡ. Con tim của tôi có lẽ đang nhảy rộn lên trước lời nói đó. Nhìn nàng đang ngược mắt chờ đợi, tôi sung sướng vô vàn, nhưng để phá nàng tôi cười dạo lên một đoạn nhạc rồi hát:

“Nói yêu em... Là điều khó khăn!”

— Xớ! Quỉ chùa này thí ghét quá đi à! — nàng đỏ mặt mắng cỡ, rồi ngắt vào tay tôi liên hồi.

— Ghét! Ghét! Ghét! Ghét quỉ chùa!

Nàng vừa la vừa nhéo. Tôi cười sung sướng bỏ chạy để cho nàng đuổi theo vòng quanh gốc phượng già tại sân sau.

Lẫm trong tiếng lá xào xạc, tiếng cười giòn tan, tiếng rộn rã của hai con tim là giọng thầy Bình vang lên trên loa phát thanh:

— Giải nhất của buổi thi văn nghệ mừng xuân 1988 thuộc về lớp 12P5, qua bài “Lời Tỏ Tình Của Mùa Xuân”... □

(Hội Ký Hoa Phượng)

*To those who lived, served, and died in my dear country, Viet Nam, on the side of the Free World. With a great courage these heroes served the ashes of their fathers and the temples of their Gods. We, the youths will not rest until Viet Nam is free. And we will restore happiness, love, and pride to the descendants of Lac Hong. Moreover, we solemnly confirm to sacrifice our lives to fight for the good fight and for the supreme interest of the country and the people.*

## Youth's Cries!!!!

As freedom flies away, I wipe the sad tears  
That reflect the sad memories of the long years  
The memories remain of all laughter and pain  
Blood's memories will always live in youth's mind

Heroes' blood is streamed for their dear country's sake  
One by one—father, son choose the death  
When many men die—women and children cry  
Ache in their hearts that cannot be described

O Communists Revolutionary! O invader! O cruel tyranny!  
Forever and ever, you're our number one enemy  
O enemy! We're sure you know that too  
You hate us as much as we hate you

Enemy! You bring tears to innocent eyes  
Yet too much cruel you made them cry  
We don't know how to describe their pain  
Thinking of our ruined country—there tears' rain

Tyranny! You thirst for innocent youth's misery  
You thirst for innocent blood, O cruel tyranny!  
In darkness you can hear youth's bitter cries  
Communist! We, the youths want to fight—die

The youths cry for democracy, pray for justice  
The youths will fight for their country's peace  
They yell with pain for freedom to God  
Rivers flow and grow in waves of blood

O cruel enemy! You're there and we're here  
We'll make your glad heart turn to fear  
Because some of our friends choose to die  
No matter the storm—they continue to fight

Killing each other for the fault of another  
Today brings tear, sorrow, death over and over  
They'll not rest until their ancestry is free  
Communist! From generation to generation, you're our enemy

Glory to the heroes! Down with the tyranny!  
Freedom, justice, and peace to our dear country!  
Communist! You have turned our fatherland to red  
Now you're on the list: “Sentence of Death”

“Youth's cries are our society's voices of tomorrow.”

**Truong Sinh**